

Brief: Osloregionens innspill til NTP 2025-2036

Basert på høringssvar til Samferdselsdepartementet juli 2023 og styremøte 07.12.2023

Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR) er et strategisk samarbeid som består av 65 kommuner, inkludert Oslo kommune. Regionen har til sammen ca. 2,3 millioner innbyggere. Satsing på samferdsel i hovedstadsområdet er viktig for det nasjonale transportsystemet og for å nå målene for NTP. Klimatilpasning i samferdselssektoren må prioriteres og hensyn til forsvar, sikkerhet og beredskap må være godt ivaretatt i NTP 2025-2036.

Forsterket satsning på byområdene

Utfordring: En stadig større andel av Norges befolkning bor i byområder. NTP har tradisjonelt hatt sterkt korridorfokus og svakere fokus på byområdene.

Løsning:

- Ordningen med byvekstavtaler for de ni største byområdene i Norge må videreføres og styrkes for å nå nullvekstmålet.
- Mindre og mellomstore byområder har transportutfordringer som kan sammenlignes med de største, og behovet for bypakker eller andre løsninger for disse byområdene må vurderes.
- Statens virkemidler og politikk for samordnet bolig-, areal- og transportutvikling og planlegging må være bedre koordinert enn i dag, med større forutsigbarhet.

Gevinst: Satsing på byområdene vil bidra til å nå klima- og miljømål og mål om enklere reisehverdag og økt trafiksikkerhet.

Klima og natur

Utfordring: Transportsektoren har store utfordringer med å nå klimamålene. For å nå målet om 55% reduksjon av klimagassutslipp i 2030 trengs sterkere virkemidler.

Løsning:

- Tiltak som fremmer redusert transportbehov, og økt kollektivtransport, gange og sykkel, må styrkes.
- Regjeringens nasjonale ladestrategi må følges opp og utvikles videre, inkludert behov for infrastruktur for andre energibærere. Støtteordningene gjennom Enova bør videreutvikles.
- Det må stilles krav om at alle prosjekter i NTP bygges med fossilfrie eller utslippsfrie maskiner og kjøretøy.
- Hensynet til klimatilpasning må sterkere inn i NTP-prioriteringene.

Gevinst: Tiltakene vil bidra til å oppfylle nasjonale klima- og miljømål og ivareta naturhensyn, i tillegg til å gi økt trafiksikkerhet, redusert transportbehov og attraktive byer og tettsteder.

Jernbanesatsing på Østlandet

Utfordring: Jernbanenettet på Østlandet har utfordringer med kapasitet og punktlighet. Signalfeil forplanter seg videre i det nasjonale jernbanesystemet.

Løsning:

- Ny riktunnel gjennom Oslo vil være et viktig nasjonalt nav, og planleggingen må starte i første periode.
- De langsiktige ambisjonene for InterCity, inkludert Bergensbanens forkortelse må ligge fast.
- Grenbanene rundt Oslo må prioriteres høyt, de er viktige både for person- og godstransport.
- Grensekryssende transporter må overføres fra fly og vei til tog som en mer miljøvennlige transportform. Det må stimuleres til skandinavisk samarbeid i de grensekryssende korridorene.

Gevinst: Jernbanesatsing i hovedstadsregionen vil bidra positivt til å nå klima- og miljømål, og kommer hele landet til gode ved at flaskehalsen på Østlandet ikke blir en propp for gods- og

Grønn godstransport

Utfordring: Mer godstransport må overføres til bane og sjø, og gods på vei må over på klima- og miljøvennlige energikilder.

Løsning:

- Godsoverføringsmålet til sjø og bane må opprettholdes. Det må legges frem handlingsplan som viser hvordan målet kan realiseres.
- Osloregionen mener at ensidig satsing på Alnabruterminalen i Oslofjordområdet må revurderes.
- Infrastruktur for el, hydrogen og biogass til næringstransport må inn i planleggingen.

Gevinst: Økt grønn godstransport vil bidra til å nå mål for klima og miljø og økt konkurransevne for næringslivet. Overføring av transport til sjø og bane har også positive konsekvenser for trafiksikkerhet og lokalmiljø.

Trafiksikkerhet og vei

Utfordring: Fylkesveiene er viktige for landets samlede transportberedskap og samfunnsikkerhet, men har et betydelig vedlikeholdsetterslep.

Løsning:

- Vedlikeholdsetterslepet på fylkeskommunal infrastruktur må tas igjen.
- NTP bør være en samlet plan for all transport/mobilitet på tvers av forvaltningsnivåer, transportselskaper og aktører, der nasjonale utfordringer gjenspeiles.
- Trafiksikkerhetstiltak, særlig rettet mot myke trafikanter, må prioriteres. Dette krever en økning i statlige midler.

Gevinst: Oppgradering av fylkeskommunal infrastruktur og satsing på trafiksikkerhet vil bidra til bedre transportberedskap og å nå nullvisjonen for drepte og hardt skadde i trafikken.